

ZASADY prowadzenia SUPERWIZJI KLINICZNEJ

w ramach *Programu szkolenia w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień oraz w zakresie instruktora terapii uzależnień, zwanego dalej Programem szkolenia.*

1. Superwizja kliniczna, jako III Etap *Programu szkolenia*, **obejmuje minimum 70 godzin pracy grupowej, podczas minimum 5 spotkań.**
2. Spotkania superwizyjne odbywają się w okresie **nie krótszym niż 6 miesięcy (minimum 180 dni między pierwszym i ostatnim spotkaniem).**
3. Maksymalny czas trwania jednodniowego spotkania superwizyjnego nie może przekroczyć 10 godzin dydaktycznych (tj. 10 x 45 minut).
4. Superwizor nie prowadzi superwizji osób, które są bezpośrednio podległymi mu pracownikami lub jego współpracownikami.
5. Superwizja kliniczna prowadzona jest **wyłącznie w grupach liczących od 3 do 6 osób.**
6. Superwizor **po odbyciu pierwszego spotkania superwizyjnego z każdą z prowadzonych przez siebie grup przesyła do PARPA harmonogram całej superwizji**, podając nazwiska uczestników, numery statusów uczestników, planowane daty każdego ze spotkań (niezależnie od sposobu finansowania grupy).
7. W grupie superwizyjnej prowadzonej jako III etap *Programu szkolenia* **mogą uczestniczyć jedynie osoby:**
 - posiadające zaświadczenie potwierdzające status osoby w trakcie szkolenia w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień lub instruktora terapii uzależnień, **niezależnie od tego czy jest ono aktualnie ważne, czy straciło już ważność**, celem zweryfikowania ścieżki kształcenia kandydata w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień lub instruktora terapii uzależnień oraz posiadające zaświadczenie o ukończeniu I etapu programu szkolenia z wynikiem pozytywnym lub
 - które uzyskały certyfikat instruktora terapii uzależnień, a następnie otrzymały tytuł zawodowy lekarza lub tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa lub uzyskały tytuł magistra po studiach na kierunkach: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, socjologia, resocjalizacja, nauki o rodzinie, teologia lub filozofia i planują zdawać egzamin w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień.

W ich przypadku kwalifikacja do grupy odbywa się na podstawie kopii certyfikatu instruktora terapii uzależnień oraz kopii dyplomu potwierdzającego tytuł zawodowy lub magisterski, poświadczonych za zgodność z oryginałem. Po pierwszych zajęciach mogą one wystąpić do superwizora z prośbą o wydanie zaświadczenia o rozpoczęciu superwizji w ramach III etapu szkolenia na specjalistę psychoterapii uzależnień lub instruktora terapii uzależnień. Zaświadczenie to jest podstawą ubiegania się o zaświadczenie potwierdzające status osoby uczestniczącej w programie szkolenia w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień.

Do grupy superwizyjnej prowadzonej jako III etap Programu szkoleniowego **nie mogą dołączyć** inne osoby zainteresowane superwizją swojej pracy terapeutycznej.

8. Wystawienie rekomendacji osobie superwizowanej jest możliwe **wyłącznie po zrealizowaniu przez nią wszystkich zadań zgodnych z programem zajęć superwizyjnych, określonych w Zarządzeniu nr 2 Dyrektora PARPA z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie zasad organizacji systemu uzyskiwania**

kwalifikacji zawodowych potwierdzonych certyfikatami specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień. Wymaga to by uczestnik superwizji pracował terapeutycznie z pacjentami uzależnionymi od alkoholu oraz współuzależnionymi w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu.

9. Superwizor informuje uczestników o możliwościach i sposobach odrabiania uzasadnionych nieobecności. Forma odrabiania może być indywidualna lub grupowa. W przypadku odrabiania nieobecności w formie grupowej muszą zostać zachowane pozostałe zasady dotyczące spotkań grupowych (m.in. dopuszczalna liczba osób).
10. Z przebiegu każdej sesji superwizji klinicznej (także niefinansowanej przez PARPA) superwizor prowadzi i archiwizuje przez okres 5 lat dokumentację zawierającą: termin sesji, nazwiska uczestników z ich podpisami, obszary tematyczne będące przedmiotem superwizji oraz wyniki ewaluacji zajęć superwizyjnych.
11. Superwizor zobowiązany jest do:
 - osobistego przeprowadzenia zajęć superwizyjnych,
 - prowadzenia dokumentacji związanej z realizacją zajęć superwizyjnych,
 - prowadzenia sprawozdawczości rocznej do PARPA z realizacji zajęć superwizyjnych,
 - przeprowadzania ewaluacji zajęć superwizyjnych,
 - wydawania zaświadczeń o rozpoczęciu, odbyciu i zaliczeniu superwizji klinicznej oraz rekomendacji dla osób, które ukończyły superwizję z wynikiem pozytywnym.

Superwizje kliniczne, jako III etap Programu szkoleniowego, nie mogą odbywać się bez dokumentowania, ewaluacji i sprawozdawczości do PARPA, bez względu na źródło finansowania.

Jeśli uczestnicy superwizji płacą z innych środków za udział w superwizji klinicznej to również muszą być sprawozdani do PARPA z adnotacją o braku finansowania przez Agencję.

12. Superwizor, który w danym roku kalendarzowym nie prowadził superwizji klinicznej w programie szkoleniowym nie jest zwolniony z obowiązku sprawozdawczości rocznej. W przypadku nie prowadzenia grup superwizyjnych będących III etapem Programu szkoleniowego sprawozdanie oznacza jedynie poinformowanie PARPA o tym fakcie, w formie pisemnej (przesłanie pocztą tradycyjną lub pocztą elektroniczną).
13. Program zajęć superwizyjnych obejmuje:
 - Prezentację aktualnej pracy terapeutycznej:
 - z minimum 2 osobami uzależnionymi, w tym z jedną na etapie terapii pogłębionej oraz z osobą współuzależnioną (dla osób uczestniczących w programie szkolenia w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień),
 - z minimum 3 osobami uzależnionymi na podstawowym etapie terapii uzależnienia (dla osób uczestniczących w programie szkolenia w zakresie instruktora terapii uzależnień),
 - Superwizję procesu grupowego, zachodzącego w prowadzonej przez siebie grupie terapeutycznej
14. Od osoby kończącej superwizję z wynikiem pozytywnym oczekuje się:
 - Umiejętności dokonywania diagnozy dla potrzeb psychoterapii uzależnienia i współuzależnienia,
 - Umiejętności kwalifikowania do terapii i zawierania kontraktu terapeutycznego,
 - Rozumienia psychologicznych mechanizmów pacjentów uzależnionych i współuzależnionych oraz wpływu tych mechanizmów na aktualne problemy pacjentów (na etapie terapii pogłębionej dla osób uczestniczących w programie szkolenia w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień, na etapie terapii podstawowej dla osób uczestniczących w programie szkolenia w zakresie instruktora terapii uzależnień),

- Umiejętności opracowywania strategii terapeutycznej i planowania kierunków terapii (na etapie terapii pogłębionej dla osób uczestniczących w programie szkolenia w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień, na etapie terapii podstawowej dla osób uczestniczących w programie szkolenia w zakresie instruktora terapii uzależnień),
- Rozumienia stosowanych interwencji terapeutycznych,
- Rozumienia procesu terapeutycznego i zjawisk w nim występujących (w psychoterapii indywidualnej i grupowej),
- Rozumienia zjawisk zachodzących w relacji terapeutycznej,
- Umiejętności analizy własnych trudności w pracy z pacjentem i grupą terapeutyczną,
- Znajomości i stosowanie zasad zapisów kodeksu etyczno – zawodowego terapeuty uzależnień.

15. Osobom, które po 70 godzinach superwizji w Programie ze względów merytorycznych nie mogą uzyskać zaliczenia superwizji z wynikiem pozytywnym, superwizor może zaproponować:

- Kontynuację superwizji w prowadzonej przez siebie grupie pełnopłatnej lub w ramach spotkań indywidualnych (uwzględniając wszystkie pozostałe zasady prowadzenia superwizji dla celów szkoleniowych) do czasu zrealizowania wszystkich wymogów i otrzymania zaświadczenia o zaliczeniu tego etapu z wynikiem pozytywnym oraz rekomendacji.

Jednocześnie przypominamy o konieczności sprawozdawczości do PARPA dodatkowych godzin superwizji szkoleniowej prowadzonej w trybie indywidualnym.

lub

- Wydanie zaświadczenia informującego o „odbyciu” (a nie ukończeniu) określonej liczby godzin superwizji „prowadzonej w ramach programu szkolenia, o którym mowa w § 14 ust. 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, sposobu funkcjonowania i rodzajów podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposobu współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi (DZ.U. poz. 734), w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień lub instruktora terapii uzależnień z wyszczególnieniem, które z wymaganych elementów superwizji zostały zrealizowane. Osoba posiadająca takie zaświadczenie może kontynuować superwizję u innego superwizora, do czasu zrealizowania wszystkich zadań superwizyjnych i uzyskania pozytywnej rekomendacji.

Grupy finansowane przez PARPA

1. Superwizor otrzymuje od PARPA listę osób, które zostały zakwalifikowane do prowadzonych przez niego grup superwizyjnych, po czym bezpośrednio z uczestnikami superwizji ustala terminy spotkań.
2. Rachunek i sprawozdanie za każde odbyte spotkanie superwizyjne powinny być dostarczone przez Superwizora do PARPA w terminie do 10 dni od czasu przeprowadzenia spotkania superwizyjnego.
3. W przypadku konieczności zmiany wcześniej ustalonego terminu/godzin/miejsca superwizji Superwizor pisemnie przesyła informację o zmianach dotyczących spotkania, nie później niż na 3 dni przed rozpoczęciem superwizji.
4. Do grupy finansowanej ze środków PARPA nie mogą dołączyć osoby finansujące swoją superwizję z innych źródeł.

Grupy finansowane z innych źródeł

1. Grupy finansowane ze źródeł innych niż Agencja, mogą (ale nie muszą) być grupami otwartymi. Oznacza to, że w jednej grupie superwizyjnej mogą spotkać się osoby, które dopiero rozpoczynają ten etap Programu oraz osoby, które kontynuują superwizję.
2. Grupy finansowane z innych niż Agencja źródeł kończące się w danym roku kalendarzowym muszą zostać uwzględnione w sprawozdaniu rocznym z tego roku przesyłanym do PARPA. W przypadku tych grup superwizor nie musi przysyłać do Agencji sprawozdań cząstkowych (z poszczególnych spotkań).